

หัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อองค์กรในการบริหารงานระดับหอผู้ป่วย และการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะให้เกิดความก้าวหน้าและความอยู่รอดของ องค์กรท่ามกลางสภาวะการณปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลพิจิตร ประชากรเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 18 คน พยาบาลประจำการจำนวน 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ต่างๆ รวบรวมบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยได้ 9 บทบาทคือ บทบาทผู้ให้การดูแลผู้ป่วย บทบาท ผู้ประสานงาน บทบาทผู้พิทักษ์สิทธิผู้ป่วย บทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลง บทบาทผู้ให้คำปรึกษา บทบาทผู้นำ บทบาทผู้บริหารจัดการ บทบาทผู้วิจัยและบทบาทผู้ให้ความรู้ ได้ค่าความตรงตาม เนื้อหาเท่ากับ 0.98และนำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีทดสอบซ้ำ ได้ค่าความเชื่อมั่นของ หัวหน้า หอผู้ป่วยเท่ากับ 0.98 พยาบาลประจำการเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. การปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโดยรวมอยู่ใน ระดับสูงและรายด้านอยู่ในระดับสูงมาก 4 ด้านได้แก่ ด้านผู้บริหารจัดการ ผู้พิทักษ์สิทธิผู้ป่วย ผู้นำ และผู้ให้คำปรึกษา อยู่ในระดับสูง 4 ด้านได้แก่ ด้านผู้ประสานงาน ผู้ให้การดูแลผู้ป่วย ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและผู้ให้ความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้านคือด้านผู้วิจัย

2. การปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการโดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับสูง

3. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของ หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้านโดยการรับรู้ของ หัวหน้าหอผู้ป่วยสูงกว่าการรับรู้ของพยาบาลประจำการยกเว้นบทบาทผู้วิจัยที่พยาบาลประจำการมี การรับรู้สูงกว่าหัวหน้าหอผู้ป่วย

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการพยาบาลนำไปพัฒนาให้ หัวหน้าหอผู้ป่วยสามารถปฏิบัติบทบาทได้ในระดับสูง และควรปรับปรุงบทบาทด้านผู้วิจัยเป็น กรณีพิเศษ

The head nurses are very important people in manage and manipulate changes in nursing unit in order to survive in high competitive health care organization. The purposes of this study were to examine and compare the level of practices of the head nurse role as perceived by head nurses and staff nurses of Phichit Hospital. The population included 18 head nurses and 228 staff nurses working at Phichit Hospital. The instrument was a questionnaire developed by investigator consisted of 9 head nurse roles: care provider, co-ordinator, patient advocator, change agent, counselor, leader, manager, researcher, and educator. The content validity of this instrument was 0.98. The reliability was 0.98 for the head nurses, and was 0.96 for staff nurses. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean , and standard deviation.

The results revealed that

1. The overall score of practices of the head nurse role as perceived by head nurse was at high level. When considered each role: manager, advocator, leader and counselor were at very high level, co-ordinator, care provider, change agent and educator were at high level. However, the researcher role was at a moderate level.

2. Staff nurse perceived that head nurses practice their role at a high level for both overall and each role.

3. The mean scores of practices of the head nurse role perceived by head nurse and staff nurse were different for both overall and each role. The score of practices of the head nurse role as perceived by head nurse was higher than those perceived by staff nurse for each role except researcher role.

The results of this study will be useful for nurse administrator for developing advance head nurse role especially improving researcher role.